

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai  
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2026 m. rugsėjo 4 d. Nr. 26-09

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO NR. 26-11793 „DĖL DVIDEŠIMT PIRMOSIOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANO PATVIRTINIMO“**

Iniciatyva „Renovacijos banga 2.0“, susipažinusi su derinimui pateiktu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektu Nr. 26-11793 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Planas), teikia pasiūlymus dėl Plane numatytų pastatų renovacijos tikslų ir priemonių.

Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 697 punkte numatyta skatinti aktyvesnę **daugiabučių ir vienbučių namų bei visuomeninių pastatų renovaciją**, spartinti renovacijos procesą ir užtikrinti žmonėms realias konsultacijas jo metu. Vyriausybės programos 698 punkte taip pat numatyta teikti valstybės garantijas gyventojams ir verslui, investuojantiems į energijos naudojimo efektyvumo didinimą. Atsižvelgdami į šias Vyriausybės programos nuostatas, siūlome Planą papildyti taip, kad jame aiškiau ir išmatuojamai atsispindėtų Vyriausybės įsipareigojimas skatinti ne tik daugiabučių, bet ir vienbučių bei dvibučių gyvenamųjų namų renovaciją.

**I. Dėl vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų renovacijos rezultato rodiklio**

Plano XI prioriteto „Tausosime aplinką ir jos išteklius“ pagrindiniuose rezultatuose šiuo metu nustatytas konkretus daugiabučių namų renovacijos rodiklis – **„Per 2026–2028 m. renovuosime 1 120 daugiabučių namų“**. Tačiau analogiškas vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų renovacijos rodiklis Plane nenustatomas.

Mūsų vertinimu, toks skirtingas Vyriausybės programoje lygiagrečiai įvardintų gyvenamojo būsto segmentų traktavimas nėra pagrįstas. Jis taip pat neviseiškai atspindi galiojančius ir rengiamus teisės aktus individualių gyvenamųjų namų renovacijos srityje. Vienbučių ir dvibučių renovacija jau yra valstybės remiama pastatų renovacijos kryptis.

Vien Lietuvos socialinio klimato plano įgyvendinimo priemonėse numatyta kompleksiskai renovuoti 2 450 vienbučių ir dvibučių namų, taip pat įgyvendinti 1 325 namų dalinę renovaciją. Socialinio klimato fondo vienbučių ir dvibučių kompleksinės renovacijos pirmąjį kvietimą numatyta skelbti 2027 m. II ketvirtį, taigi būtent Plano įgyvendinimo laikotarpiu.

Be to, Nacionalinio pastatų renovacijos plano techninėje medžiagoje nustatyta atskira vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų renovacijos trajektorija. Joje 2020–2030 m. laikotarpiui numatyta renovuoti 8 161 vienbutį ir dvibutį gyvenamąjį namą, o apskaičiuotas metinis rodiklis – 816 namų per metus.

Atsižvelgdami į tai, **siūlome Plano XI prioriteto pagrindinius rezultatus papildyti atskiru vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų renovacijos kiekybiniu rodikliu ir išdėstyti taip:**

*„Per 2026–2028 m. renovuosime 1 120 daugiabučių namų; per 2026–2028 m. renovuosime ne mažiau kaip 2 448 vienbutius ir dvibutius gyvenamuosius namus.“*

Siūloma 2 448 namų reikšmė apskaičiuota pagal Nacionalinio pastatų renovacijos plano techninėje medžiagoje nustatytą 816 vienbučių ir dvibučių namų metinę renovacijos trajektoriją, ją pritaikius trejų metų 2026–2028 m. laikotarpiui.

Jeigu Aplinkos ministerija, prisidėdama prie Plano rengimo, turi ambicingesnę arba pagal konkrečias 2026–2028 m. finansavimo priemones patikslintą vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų renovacijos lūkestį, siūlytume Plane nustatyti atitinkamai patikslintą rodiklio reikšmę. Esminis pasiūlymo tikslas – kad Vyriausybės programoje aiškiai įvardintas siekis skatinti ir spartinti vienbučių namų renovaciją, kaip ir daugiabučių atveju, Plane būtų išreikštas konkrečiu rezultato rodikliu.

## **II. Dėl atskiro veiksmo vienbučių ir dvibučių renovacijos sistemai plėtoti**

Kartu atkreipiame dėmesį, kad vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų renovacija Plane nėra įvardinta ne tik tarp pagrindinių rezultatų, bet ir kaip atskiras Vyriausybės programos įgyvendinimo veiksmas. Daugiabučių renovacija šiuo metu atsispindi bent pagrindiniame rezultato rodiklyje, o individualių namų renovacija Plane tiesiogiai neminima.

Atsižvelgdami į Vyriausybės programos 697 ir 698 punktus, **siūlome XI prioritetą papildyti atskiru veiksmu:**

***„Parengti ir pradėti įgyvendinti ilgalaikį vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų atnaujinimo (modernizavimo) modelį, užtikrinant valstybės paramos ir finansavimo priemonių tęstinumą, finansavimo prieinamumą gyventojams ir konsultacinę pagalbą renovacijos proceso metu.“***

Toks veiksmas leistų neapsiriboti atskiromis trumpalaikėmis finansavimo priemonėmis, o Plane įtvirtinti ilgalaikę individualių gyvenamųjų namų renovacijos politikos kryptį, tiesiogiai įgyvendinančią Vyriausybės programoje nustatytą siekį spartinti renovaciją ir gerinti jos prieinamumą gyventojams.

## **III. Dėl vienbučių ir dvibučių renovacijos įtraukimo į ilgalaikę būsto politiką**

Jeigu Plane nebūtų numatomas atskiras pirmiau siūlomas veiksmas, papildomai **siūlome patikslinti Plano 3.8 papunktį**, kuriame numatyta įtvirtinti ilgalaikę tarpinstitucinę būsto politiką.

Šiuo metu šiame papunktyje numatoma plėtoti priemones būsto pasiūlai ir kokybei didinti, finansavimo prieinamumui ir reguliavimo aplinkai tobulinti, tačiau esamo gyvenamojo būsto fondo renovacija tiesiogiai neišskiriama.

Siūlytume 3.8 papunktyje aiškiai įvardinti **esamo gyvenamojo būsto fondo, įskaitant vienbučius ir dvibučius gyvenamuosius namus, atnaujinimą (modernizavimą)**, taip nuosekliai susiejant pastatų renovacijos politiką su būsto prieinamumo, būsto kokybės ir finansavimo prieinamumo tikslais. Siūlomas atitinkamas patikslinimas:

***„Įtvirtinti ilgalaikę tarpinstitucinę būsto politiką: įvairius prieinamo būsto plėtros modelius ir priemonių paketą būsto pasiūlai bei kokybei didinti, esamo gyvenamojo būsto fondo atnaujinimui (modernizavimui), įskaitant daugiabučių ir vieno bei dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimą, prieinamai nuomai, socialinio ir prieinamo savivaldybės būsto plėtrai, finansavimo prieinamumui, reguliavimo aplinkai ir stebėsenai tobulinti, taip pat viešojo, privataus ir ne pelno sektorių partnerystei, statybos plėtrai bei visuomenės įtraukčiai stiprinti.“***

Tikimės, kad į pateiktus pasiūlymus bus atsižvelgta tikslinant Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Iniciatyvos „Renovacijos banga 2.0“ vadovas

Laurynas Gečas